סיכום למבחן בתורה – פרקים י"ב- י"ז:

שאלות בפרק.....

1. מה מבקש ה' מאברהם לעשות? ומה ה' לא מספר לו?
- הוא אומר לו ללכת ולעזוב את ארצו ובית אביו, אבל לא אומר לו לאן ללכת.....
2. אלו הבטחות מבטיח ה' לאברם?
- שהוא יהפוך אותו לעם גדול ויברך אותו והשם שלו יהיה גדול ומפורסם.
3. בן כמה בלכו לארץ אחרת? מהיכן יצא?
- בן 75 שנה יצא אברם מחרן.
4. מי הם המצטרפים לאברם במסעו לארץ אחרת?
- לוט בן אחיו, שרי אשתו ומי שהם גיירו אותו.
5. באיזה מקום נגלה ה לראשונה לאברם? מה הבשורה שה' אומר לאברם? מה עושה אברם במקום?
- ה' נגלה לאברם בפעם הראשונה באלון מורה, הבשורה שה' אומר לאברם הוא שמעכשיו ה' ייתן לזרעו את הארץ הזאת, ואברם בונה שם מזבח.
6. היכן המקום השני שאברם בונה בו מזבח? מה עושה אברם? לאן ממשיך משם?
- המקום השני שאברם בונה בו מזבח הוא בית אל "... ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה'.. " משם אברם ממשיך לכיוון הנגב.

ועכשיו שאלות של רש"י:

פרק י"ג:

פ'ס י"ד: "אחרי הפרד לוט מעמו"

רש"י: קושי- מדוע מודגש בפסוק שה' נגלה לאברם אחרי פרדתו מלוט?

תרוץ- כל עוד לוט היה עמו הקב"ה לא דיבר אתו, להיות בסביבת אנשים רעים משפיעים על המקום הרוחני של האדם.

פרק ט"ו:

פ'ס א: "אחר הדברים האלה"

קושי- מה הכוונה אחר הדברים האלה? אילו דברים?

תרוץ- כל מקום שכתוב בו "אחר" – סמוך, וכתוב "אחרי" – מופל { זמן ממושך}

"אנכי מגן לך"

קושי- מדוע אברם פחד?

תרוץ- 1. שכל השכר שמגיע לו "התבזבז על הניצחון במלחמה" 2. שייענש על כך שהרג אנשים.

פ'ס: י': " והציפור לו בתר"

רש"י: לפי שהאומות עובדי עבודה זרה נמלו לפרים ואילים ושעירים שנאמר:

"סבבוני סרים רבים {תהילים} ואומר: והאיל אשר תות בעל הקרניים מלכי מדי ופרס {דניאל} ואומר: השעיר מלך יוון" {דניאל} וישאל, נמשלו לבני יונה שנאמר: יונתי בריגני הבלע" {שיר השירים}.

- לפי כך, בתר הבהמות- רמז: שהיו האומות כלים והליכים.
- "ואת הציפור לא בתר"-רמז: שיהיו ישראל קיימים לעולם.

רש"י פ'ס ב ד"ה "אבנה ממנה":

קושי: מה הכוונה " אבנה ממנה"? אם הגר היא זו שיולדת, אז הילד של הגר ולא של שרה?

תרוץ: בזכות שאכנס צרתי לתוך ביתי- שרה חושבת שבזכות המעשה הזה שידרוש ממנה הרבה עבודת מידות, היא תהיה זכאית יותר לפני ה' וכך תזכה לילד.

....ועכשיו בעיות כי כמו שאתם יודעים, אף אחד לא מושלם

פרק ט"ז

הבעיה: שרה לא יולדת

.הפתרון: שרה מציעה שאברהם ישא אישה נוספת, את השפחה שלה, הגר

.הבעיה החדשה שמתעוררת: הגר נכנסת להריון ומלגלגת על שרה

"רש"י פ'ס ה': "חמסי עלייך

:רשי מביא שני הסברים למה שרה כועסת על אברהם

.אברהם לא התפלל מספיק ששרה תהיה בהריון1

.אברהם לא מתייחס ללגלוגי הגר ולא גוער בה, הוא שותק שהוא שומע את בזיונה של שרה2

.הפתרון: שרה מענה את הגר, והגר בורחת מבית אברם

:הגר בורחת למדבר ושם המלאך מתגלה אליה ומנחה אותה לשוב ולהיענות על ידי שרה ומברך אותה

.שזרעה יהיה מרובה1

."שיוולד לה ילד שתקרא לו ישמעאל, אך מתאר את אופיו כטיפוס שלילי ביותר: "פרא אדם", "ידו בכל ויד כל בו .2

:ועכשיו קשיים

.פ'ס ב: "אבנה"- אזכה להבנות ולהוליד מקץ

.פ'ס ג: "מקץ"- בסוף

.פ'ס ד: "ותקל"- לגלוג וצחוק

.פ'ס ה: " חמסי"- כעס וצערי בגללך

פ'ס י"ב: "פרא אדם"- חסר גבולות

.פרק י"ז: "כל מקנת כספו"- עבדים

.בעצם היום הזה"- באותו היו שהצטווה"

<u>(ועכשיו הבטחות: (מה' לאברהם</u>

הארץ1.

זרע רב2.

<u>(קצת (או הרבה) על הריב של לוט ואברהם.....(פרק י"ג פ'ס א-ו</u>

אברהם עולה עם כל רכושו, לוט עולה אתו, רועי לוט ורועי אברם רבים בניהם על שטחי המרעה מכיוון שלשניהם יש מקנה רב.

"פ'ס ז: "ויהי ריב

רש"י: הרועים של אברם מוכחים את רועי לוט בזה שנתנו לבהמות שלהם לרעות בשדות שלא שלהם וזה נקרא גזל, אבל רועי לוט מתרצים זאת בזה שה' הבטיח את הארץ לאברם וזרעו ולוט הוא זרעו של אברם משום שאין לו בנים.

רש"י מסביר שלכן הפסוק ממשיך וכותב "והכנעני והפירזי אז יושב בארץ" כדי להדגיש שהארץ עדיין לא של אברם.

אברהם מציע ללוט להפרד ואפילו נותן לו את זכות הבחירה הראשונה חיכו להתיישב,

לוט בוחר באזור כיכר הירדן היכן שהעיר סדום, הוא יודע שי שם אנשים רשעים אבל הכסף והפוריות מפתים אותו.

לוט בחר ללכת לסדום על פי החיצוניות והגישמיות, למעשה רואים שאברהם ולוט אינם מתאימים זה לזה מבחינה רוחנית....

כי אברהם הולך על פי הרוחניות ולוט על פי החיצוניות.